

נכח א. בן-יוחנן

אלקינס: התרצה לכהן שוב כראש הממשלה?

ראש הממשלה: יש עוד שנתיים עד לבחירות. בכל שנות שירותי הציבורי מעולם לא השתמשתי במרפקים. התחלתי כפועל יומי בפתח-תקוה. סיסמתנו ברוסיה היתה שיבה לישראל ולאדמה. מעבודתי כפועל נלקחתי מדי פעם לתפקידים בארגוני הפועלים ולתפקידים ציבוריים אחרים. אינני זוכר שביקשתי תפקיד פוליטי לעצמי.

אלקינס: נאמר כי אדם שאינו מעוניין אינו מתבקש למלא תפקידים ציבוריים.

ראש הממשלה: הייתי מוצא לך פרוטוקולים מתקופת שהותי בדגניה ב' בהם תראה למשל ששפרינצק לחץ לשחרר אותי לשנה. תמיד הרגשתי שאני ממלא שליחות של התנועה. יתכן גם וחברי חשבו שאני מסוגל לבצע דברים ולמלא שליחות. כשארביש כי קיימת נטייה לחמוך באדם אחר לא אומר לעולם למפלגה כי אני רוצה לכהן שוב. אם ירצו בי יבואו לבקש אותי וללחוץ עלי. יש אנשים הלהוטים אחר משרת ראש הממשלה בפרט ואחר משרות בכלל. אני עצמי לא אבקש לעולם תפקיד.

אלקינס: מה השפעת המלחמה האחרונה על קירוב הלבבות ועל מיזוג הגלויות במדינה?

ראש הממשלה: בשבת החקיפו בחורינו את הרמה הסורית. הייתי עם דייך. ירדתי משם לקרית שמונה. הרגשתי שמלחמה זו שימשה ככור היתוך לכל החושבים החדשים שלנו. תושבים אלה הרגישו שכעת תרמו לקיום המדינה. ב-1956 עשינו משהו למען מיזוג גלויות אולם מאז ועד 1967 נוספו למדינה עוד מאות אלפים ומלחמה זו עזרה למזג גם אותם. אנחנו עושים הרבה בשטח החינוך והשיכון לטובת התושבים מארצות האיסלאם. מלחמה זו עזרה לנו להתאחד ולהתמזג.

אלקינס: איך תפרש המצב שהמלחמה מצד אחד ליכדה את תושבי המדינה ומצד שני החריפה את המאבק בין הצעירים לוותיקים?

ראש הממשלה: צעירים אלה אינם צעירים כל כך. יש לנו בממשלה צעירים. יש מיזוג בין אשכנזים לספרדים ובין צעירים לוותיקים. אין זו טענה "אני צעיר על-כן מגיעה לי משרה זו או אחרת", או "אני מעדות המזרח על כן מגיע לי להיות שר".

191111 - 191111

191111: 191111 - 191111

191111: 191111 - 191111

191111: 191111 - 191111

191111: 191111 - 191111

191111: 191111 - 191111

191111: 191111 - 191111

191111: 191111 - 191111

191111: 191111 - 191111

אלקינס: הכוונה במושג "צעירים" אינה דוקא בגיל אלא בגישה.

ראש הממשלה: שאם דור זה ייעלם אולי רמת הגילים של המנהיגים תרד.

אלקינס: המלחמה יצרה בעיות חדשות הדורשות גמישות ע"י צעירים.

ראש הממשלה: אינני רואה שינויים גדולים בין הדור הנוכחי לבין הצעירים בגישה כלפי הבעיות. יש אנשים כאלה וכאלה בין הצעירים ובין הותיקים. יש טמפרמנט והחלטה בין הותיקים והיסוס גם בין הצעירים. זכורני בערב לפני ההתקפה על הרמה הסורית באה אלי משלח של 3 נציגים מהישובים בסביבה ואמרו לי "אנו פוחדים, אנו רואים שהמלחמה מסתיימת, קשה לחיות כאן, זה גהינום. עליך להחליט". היו אלה צעירים שאמרו שעלי להחליט והם יקבלו החלטה.

אלקינס: האם החלוקה היא בין אלה המתחשבים בדעת קהל הבי"ל לבין אלה הסומכים רק על כוחות בחוץ המדינה בלבד?

ראש הממשלה: צריך להתחיל מלמטה. אם חבריך יתבררו כך לתפקידים מרכזיים תצעד הלאה. השאלה היא מידה העקשנות. אינני מאמין שקיימים אנשים שלא יקחו בחשבון את דעת קהל עולמית. ב-1948 ב.ג. השיג משהו במלחמת השחרור. היו אנשים שהיו נגד החלוקה והיו כאלה שאמרו נתחיל במשהו. ב.ג. אמר לי באסיפה פומבית: "אשכול אל תהיה פשרן". עניתי לו: "כל אחד מאוהב בפשרות שלו". השקפתי היא שתוכל להנהיג העם ע"י מקל אבל לא ע"י מקל וצו. אם אקח 50 שנותי במדינה אני נתקל במסמכים מלפני 30-40 שנה ומתפלא כיצד יש המשכיות, בין מה שאמרתי אז לבין כיוון מחשבותי ודברי בימים אלה.

אלקינס: יש דעה שהממשלה מחלקת בין הפציפיסטים לבין האקטיביסטים.

ראש הממשלה: עד כה לא הגענו לחלוקה כזו של דעות. לפעמים יש למישהו ספקות אבל מקבלים את קו הממשלה. אם תקח דעות דיין או אלון אינני מוצא מתי נחלקו דעותי אתם. בוודת שרים נתקבל פה אחד שאחך סוף החודש, אם יפנו אנשי הגדה המערבית בבקשה לאיחוד משפחות נדון בבקשות אלה. אם שכנינו הערבים יתחילו לשוחח אתנו נחזיר הכל בכבוד. אנו פקייפים כאן על-כן יצטרכו לדבר אתנו.

אלקינס: האם הממשלה תחזיק בשטחים כל זמן שצריך. הדעה היא שאבן מתחשב בלחץ בינלאומי ודיין לא.

1947 - "The first time I saw the ..."

1948 - "The second time I saw the ..."

1949 - "The third time I saw the ..."

1950 - "The fourth time I saw the ..."

1951 - "The fifth time I saw the ..."

1952 - "The sixth time I saw the ..."

1953 - "The seventh time I saw the ..."

1954 - "The eighth time I saw the ..."

1955 - "The ninth time I saw the ..."

ראש הממשלה: אין הגיון להניח את כל קלפי על השלחן כשהצד השני אינו מדבר אתנו. טבעי ששר החוץ יותר מושפע מדעת קהל העולמית. הוא זה שעומד בפני 120 נציגי מדינות באו"ם. על-כן יש ממשלה המחליטה ולא רק שר-החוץ.

the above: ...
...
...
...
...